

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Poesis Sacra Sive Vitae, Mortis, Et Resurrectionis
Salvatoris Nostri Jesu Christi Historia**

Hermanni, Joachim Heinrich von

Hildesii, 1743

VD18 10904743

2ndò. Ejusdem nondum nati in Bethlem profectio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68828](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68828)

Spiritus exultat : quoniam respexit ab alto
 Ancillam minimam. Me dicent esse beatam
 Omnigenæ gentes : etenim mihi maxima fecit,
 Qui solus sanctus, cuiusque potentia nullo
 Fine coarctatur : sua iussa timentibus omni
 Tempore prospexit, seros redimendo nepotes.
 In sua terribiles collegit brachia vires,
 Disperfitque sui de cordis mente superbos :
 Deposuit tumidos celsâ de sede potentes,
 Exaltando pios humiles. Implevit egenos
 Esuriam passos ; saturos dimisit inanes.
 Ecce recordatur Domini clementia fidæ
 Electæque domûs Abrahæ ; suscepit amatum
 Ex illâ puerum, sicut prædixerat illi
 Et Patribus nostris, valido per sæcula verbo.
 Interea lux illa venit, quæ sifteret Orbi
 Signiferum Domini, nativâ labe carentem.
 Quem Pater elinguis reparatâ voce Joannem
 Appellare jubet : nomen quod munera Cæli
 Significat, sanctæque refert prognostica vitæ &c.

POESEOS SACRÆ ET PARTIS PRIMÆ,
 INDUCTIO SECUNDA.

MATTH. CAP. I.

Joseph autem vir ejus, cum esset justus, & nollet eam tra-
 ducere, voluit occultè dimittere eam. Hæc autem eo
 cogitante, ecce Angelus Domini apparuit in somnis ei, di-
 cens : Joseph fili David, noli timere accipere Mariam con-
 jugem tuam : quod enim in ea natum est, de Spiritu Sancto
 est. Pariet autem Filium, & vocabis nomen ejus Jesum ; ipse
 enim salvum faciet populum suum à peccatis eorum, &c.

SYNOPSIS.

Dominus & Salvator noster JESUS Christus propter propositum
 Josephi, ex defectu informationis super Incarnationis myste-
 rio, à Virgine Maria discessum meditantis, negativè hye-
 mali

mali tempore Bethlemii hospitium, nondum natus quasi affligitur: cui historia ordo dominica generationis seriatim apponitur. &c.

Præpes Idumæas spargebat fama per urbes,
 Quòd puer è sterili vetulâ prognatus, in ortu,
 Cùm super ipsius formando nomine certant,
 Decrepito Patri linguæ reparaverit usum.
 Hæc nova qui trutinant, quis sit puer iste futurus,
 Attoniti quærunt. Curânsque domestica Joseph,
 Transgressus celeri cursu montana, revertit:
 Tum quòd mirificum cuperet spectare puellum;
 Tum quòd anhelaret, dilecto Virginis ore
 Aspectûque frui, sociâmque reducere. Sponsa
 Annuit optatis, Sponsum comitata: reversi
 Nazareth in Domino, tranquillam ducere vitam
 Concordes statuunt, manuumque labore resecti,
 Sponsa colum repetit, repetit fabrilia sponsus;
 Gaudet uterque, suâ contenti forte. Malignus
 Ecce Draco, quondam superis expulsus ab oris,
 Non saturatus eo, quòd quondam vicerit Evam,
 Acribus invidiæ furiis agitur, & audet
 Par neo-sponsorum, cœlesti pace beatum,
 Unitumque Deo, tacito turbare tumultu.
 Hinc ruit in placidum, denso velut agmine factò,
 Cor timidi sponsi, falsisque coloribus audax,
 Nescio, quæ formet rupti simulacra pudoris.
 Hic dabat objectis assensum*, Virginis altum
 Aspiciens uterum; turbato corde gemendo,
 Promissam cecidisse fidem. Cur ampliùs, inquit,
 Fœdera continuo? fati est tolerare tacendo

A 5

Deli-

* Ità sent. SS. Chrysof. Augustin. Justin. &c. apud Cornel. & Lap. in Matt. 1. 19. Ipse contrar. tenet cum aliis PP.

Delictum sponsæ; servabo benignior omnes
 Justitiæ leges; nè traducatur, abibo.
 Cùm Stygius serpens in publica scandala justum
 Flectere non posset; celerem suadendo recessum
 Instittit, objiciens animo, si necere pergat
 Producâtque moras, millena pericula. Virgo
 Conscia nullius sceleris, nive purior omni,
 Virgineo complexa sinu Patris Omnipotentis
 Unigenam sobolem, curarum motibus angi
 Nobile cor sponsi, tacitâ ratione docetur.
 Angitur ipsa simul meditata, quid inde futurum,
 Si desolatam, non natâ prole, relinquat.
 Dic agedum peramata Parens, quæ tanta doloris
 Causa? Deus, casto quem fers sub corde, refringet
 Antiqui serpentis opus; dolor omnis abesto!
 Infernum Domini decretis esse minorem,
 Calcandûmque tuis pedibus caput aspidis, omnes
 Novimus: hinc mea Lux! mea Spes! depone timo-
 Prospiciet, sicut majorum tempore nostris (rem.
 Patribus in sterili Dominus prospexit eremo,
 Hæc quicumque legis, suspensâ mente revolve,
 Quò ventosa lues Stygis assurrexerit: olim
 Illa thronum juxta solium sublime Tonantis
 Scandere tentavit, sed turpem passa repulsam,
 Ad furvæ de sede ruens ergastula noctis;
 Nunc effert tumidum caput eluctata, resumens
 Tabificum virus, cupiens afflare malignam
 In sacra virginei Sponsi præcordia pestem;
 Sicque palam summi Genitricem Numinis Orbi
 Ut peccatricem proponere nequiter audet,
 Protinus in Stygias Coluber rue squallidæ umbras;
 Ante suum Christus frustra crucifigitur ortum:
 Nec Divina parens meriti patietur honoris

Deli-

Deliquium: munita Deo stat, Erinnyos ausis
 Tuta, nec integræ metuit dispendia famæ.
 Ad te mi Joseph sterilem converto pœsin:
 Quæ te cura rapit? quis jactat turbo dolorum?
 Quid trahis in dubium venerandæ Matris hono-
 Innocuo quondam Mofi rubus igne reluxit, (rem?
 Nec maduère pii Gedeonis vellera; nunquid
 Per vitra transgreditur tutò lux aurea Solis?
 Dic mihi, cur nequeat, servatâ dote pudoris,
 Virgineum complere finum Deus ipse? nefandum
 In caput Inferni, quod talia crimina plenis
 Faucibus eructat, pœnarum damna redibunt.
 Tristior hîc gravibus curis noctûque diûque
 Opprimitur Joseph; donec, qui Tartara frænis
 Continet, Angelico sermone pericula solvit.
 Nox erat, & medio radiabant sidera Cælo,
 Cùm noster Joseph inter suspiria lassus
 Occulit in tristem paulatim lumina somnum.
 Ecce soporato cœlestis Nuncius adstat,
 Majestate Deum referens, pavidûmque benignis
 Alloquitur verbis; Joseph de stemmate David Mat. I
 Edite, nè metuas tibi consociare Mariam
 Conjugio; castâ quod enim concepit in alvo,
 Non est terrigenæ stirpis, sed Spiritus almus
 Numinis intactæ benedixit Virginis alvum
 Ac fœcundavit: pariet, res mira, superni
 Unigenam Patris Natum, quem ritè vocabis
 JESUM; quippe feret Mundi delicta, suamque
 Eximet interitu, solvet quoque crimine gentem.
 Si fortassè roges, quæ sit connexio rerum?
 Accipe fatidici prognostica verba Prophetæ:
 Ecce! velut digito monstrat, quòd Virgo pudica
 Conceptum pariet Divino nomine Natum,

Emma-

Emmanuel dictum. Si vis didicisse notatum
 Nominis ac etymon, paucis, adverte, docebo,
Nobiscum Deus est, totum complectitur hujus
 Nominis arcanum; quoniam sub imagine carnis
 Humanæ præsens aderit, lapsūque nefandā
 Labe repurgabit, Superis gaudentibus, Orbem
 His itā propositis, disparuit Angelus. Esse
 Hunc puto, qui primus pandit mysteria Christi
 Adventūs, castæque tulit sacra nuncia Matri.
 Evigilat Joseph, visūque recogitat altā
 Mente: cadit, posito dubio, fallacis Averni
 Machina; gaudet, ovat, prompto conamine sanctis
 Obsequitur jussis, quæ Cœli Nuncius illi
 Indice tam claro patefecerat, Ergò sinistram
 Alma Redemptoris Mater depone timorem;
 Sub pedibus Colubri caput est; calcando triumphā
 In sua Te ducit Joseph, Te fidus honorat;
 Conjugium sinè labe colet, non differ adesse.
 Mater plena Deo, casto veneratur honore
 Jessæum Juvenem, socio sibi stemmate natum;
 Alternant, luctu proscripto, gaudia; puram
 Traducunt inter mundana pericula vitam,
 Optantes paribus votis natalia Christi.
 Hic memorare juvat, quo sanguinis ordine Jesus
 Ex Abraham & Davide fatus descenderit. Olim
 Inter Judæos fuit observantia, cunctis
 Introduc̄ta locis, ut, si quis ducere ritè
 Uxorem veliet, cognatā ex stirpe puellam
 Eligeret, propriæque tribu; quapropter avorum
 Tempore, neglecto muliebri stemmate, solos
 Enumerare solet proavos Scriptura mariti. (cutus,
 Hanc quoque Matthæus methodum, morèque se-
 dummodò Josephi titulos recitaret avorum,

Et

Et genealogicam seriem, satis esse putavit.
 His breviter monitis, nostri sacra stemmata Christi
 Difficili quamvis Musâ numerare parabo:
 Ex Abraham fidei conservatore creatur Mat. 1
 Filius Isacus, genitus quo deinde Jacobus:
 Hoc genitus Judas: ex Juda ac Thamare natus
 Est Phares: hoc Efron; à quo generatus Aramus
 *Gignit Aminadab: & procreat iste Naasson.
 Hic genuit Salmon; ex cujus sanguine, Rahab
 Illa Booz peperit; dein Ruth Moabitis amico
 Nupta Booz, Obed parit: hoc generatur Iesse:
 Quo David Rex, cui Salomonem parturit illa,
 Quæ fuit Uriæ. Salomon Sapientia Regum
 Progenerat Roboam: Roboam generavit Abiam:
 Hic Asam genuit: qui Josaphat; hic quoque Joram
 Oziæ patrem; Joathan quo natus, & inde
 Ortus Achaz creat Ezechiam; creat iste Manassen;
 Hoc fatus est Amon; Josiam germinat iste;
 Ex quo progenitus ** Joachin cum fratribus, inter
 Aspera sceptrigeræ Babylonis vincula. Postquam
 Denique completa est ea transmigratio, natus
 ***Inde Salathiel; ex quo Zorobabel in auras
 Prodit vitales: Abiud productus ab illo,
 Protulit Eliacim; sed ab hoc producitur Azor.
 Hic genuit Sadoc; ex cujus sanguine deinde
 Cretus Achim, generans Eliud tulit; hic Eleazar:

Is

* Vid. Profod. Ricciol.

** Deest hic una generatio apud S. Matth. Cap. 1. juxta omnes
 Auth. vid. Corn. à Lap. ibid. Josias enim genuit Joakim
 seu Eliakim, & Joakim genuit Joachin seu Jechoniam, qui
 Babylonem captivus abductus est, unde rectè: Ex quo pro-
 genitus, non verò genitus. Vid. 4 Reg. 23. & 24. item 2.
 Paral. ult.

*** Ricciol. Profod.

Is genuit Mathan; sed Mathan porrò Jacobum:
 Iste Jacob fausto tandem sub fidere Joseph
 Progenuit, meritum cum Christi Matre beato
 Conjugio necti: felix cum turture turtur.
 Augustus Cæsar populos in pace regebat,
 Author amicitiae, qui totum nexuit Orbem
 Fœderibus; peramœna quies regnabat ubique.
 Hic Cæsar rerum Dominus, gentisque superbæ
 Romulidûm, totum jussit describere Mundum.

LUC. 2. Quod Syriæ rector Præses Cyrenius* ultrò
 Assiduis promovit opus conatibus. Omnes
 In primæva suæ properabant oppida gentis.
 Quid facit hîc Joseph? edissere nostra Camœna:
 Hic, licet æternum gereret sua sponsa Regentem
 Cæsare majorem, Cœli Terræque Monarcham,
 Fit celer obsequio, Galilææ finibus exit,
 Inque sui Patris Jessæi Principis urbem,
 Urbem Bethlehëmam patrio sermone vocatam,
 Cum Genitrice Dei prægnante, revertitur. Ecce
 In patria peregrinus erat; mirabile dictu!
 Nemo fores aperit, gravibusque coercita vinculis
 Ostia clauduntur. Venit in sua propria Jesus,
 Nec, qui suscipiat, totâ reperitur in urbe.
 Compatior pia Virgo Tibi, Tibi candide Joseph,
 Et Tibi Christe sacro sub Matris corde gementi,
 O Bethlêmiacos isto si tempore campos,
 Incoluisse, mihi felicia fata dedissent!
 Ultrò repandissem bipatientibus ostia valvis,
 Tota domus patuisset ei, quem nulla domorum,
 Sint spatiosa licet, capiunt penetralia, nullum
 Ingentis Terræ spatium, neque vastus Olympus.
 Estò! meî licet his productio sera resistat

Opta-

* alias Cyrenus vel Quirinus.

Optatis, cupidóque mihi fors illa negetur;
 Non tamen impedió, recolendo talia, tanquam
 Bethlehæmæ præsens, sincero cordis amore
 Divis hospitibus patulos offerre penates

POESEOS SACRÆ ET PARTIS PRIMÆ.
 INDUCTIO TERTIA.

LUCAS CAP. 2.

Factum est autem, cum essent ibi, impleti sunt dies, ut pareret. Et peperit Filium suum primogenitum, & pannis eum involvit, & reclinavit eum in præsepio: quia non erat eis locus in diverforio. Et Pastores erant in regione eadem, vigilantes, & custodientes vigilias noctis super gregem suum. Et ecce Angelus Domini stetit juxta illos, & claritas Dei circumfulsit illos &c.

SYNOPSIS.

Dominus & Salvator noster JESUS Christus inter applausus Cœlestis militia, Bethlemii Juda in vili stabulo, bruta inter animalia, paupertate, frigore, aliisque incommodis plurimum afflictus nascitur, & à pecudum Pastoribus Angelico sub concentu ad cultum invitatis adoratur.

Inclinata dies, cum nemo recluderet ædes, (seph, Sùsciperétque probum gravidâ cum Virgine Jo-
 Hoc par selectum, devotum, Nobile, Sanctum,
 Luc. 2. In vili pecorum stabulo remanere coëgit.
 Discite mortales, quantis Cœlestia distent
 A nostro captu spatii, quantisque tegantur.
 Hæc arcana Dei tenebris. Præfagia Vatum
 Impleturus, amat vitæ primordia JESUS
 Luctibus ordiri. Vetuit discumbere Sanctos
 Cum prædivitibus populi. Quid multa? revisit
 Nos, ut salvaret magni sudore laboris.
 Frigora natus habet, sed factus adultior æstus;
 Denique probrosâ clausit sua tempora morte.

Con-